

KOPINT-TÁRKI

Konjunktúrakutató Intézet Zrt.

A mezőgazdasági és élelmiszeripari ágazat helyzetértékelése

Készült az MFB megbízásából

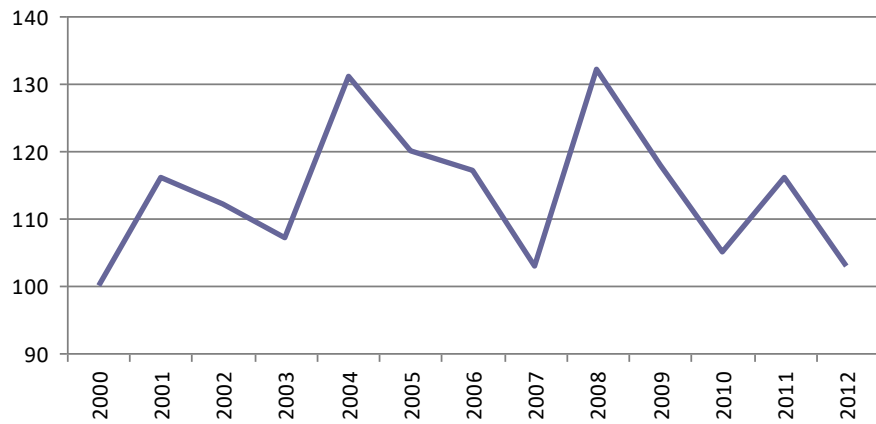
2012. október

Az élelmiszergazdaság jelentősége a magyar gazdaságban

- Részaránya a foglalkoztatásban:
4,5% mezőgazdaság+3,3% élelmiszeripar
- A GDP-ben: 3,2% mezőgazdaság+1,9% élelmiszeripar
- A beruházásban: 4,8% mezőgazdaság+2,7%
élelmiszeripar
- Élelmiszerek aránya a fogyasztásban: 27,5%, az
exportban: 6,9%

Bruttó termelési indexek

Mezőgazdasági bruttó termelés 2000-2012
(volumenindex, 2000=100%)

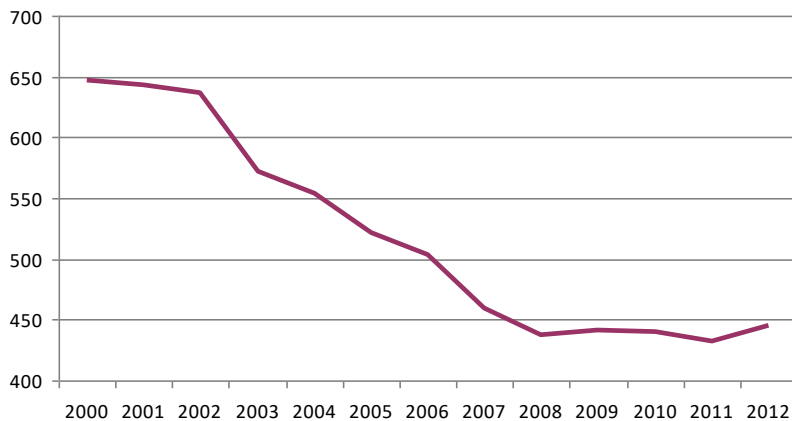

Mezőgazdasági és élelmiszeripari bruttó termelés 1989-2012
(volumenindex, 1989=100%)

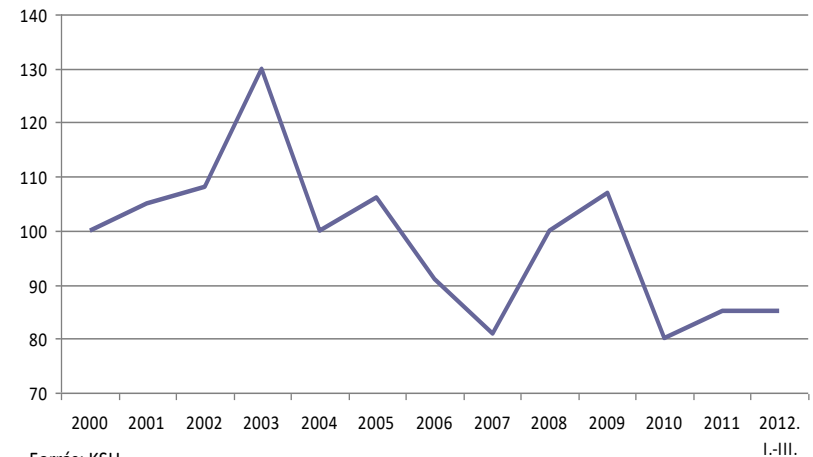
Munkaerő-felhasználás, beruházások

Mezőgazdasági munkaerőfelhasználás 2000 - 2012
(éves munkaerőegység, 1000 fő)

Forrás: KSH

Mezőgazdasági beruházások 2000 - 2012
(volumenindex)

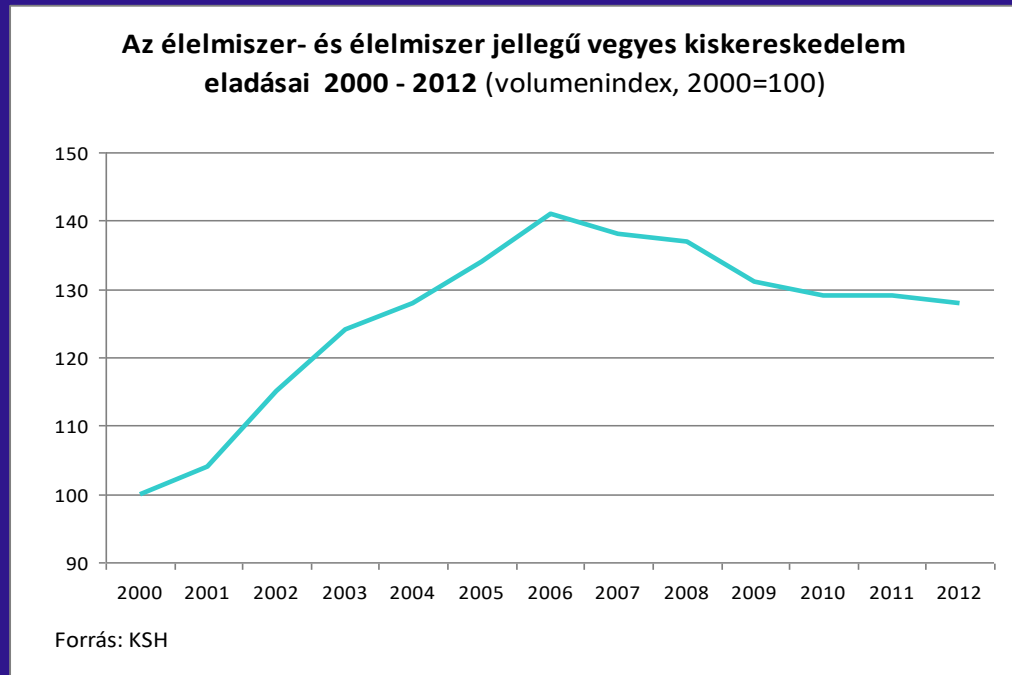
Forrás: KSH

Az élelmiszertermelés struktúrája

- Növénytermesztés: 60% feletti részarány, állattenyésztés részaránya folyamatosan csökken
- A növénytermesztésen belül dominál a gabona (50%), az ipari növények (18%) aránya. A zöldségtermesztés részaránya csupán 12%, a gyümölcsé 7%.
- Az állattenyésztésen belül a baromfihús (22%) és a sertéshús előállítás (19%) a legnagyobb arányú, noha utóbbi esetében az állomány jelentősen visszaesett az EU csatlakozás óta.
- Az élelmiszeripari szakágazatok közül a tejfeldolgozás, húsfeldolgozás, a baromfihús feldolgozás és a zöldség- és gyümölcsfeldolgozás képviseli a legnagyobb részarányt az iparágon belül (a bruttó termelési értékből).

Piaci kereslet 1.: Belső piac

- A magyar lakosság a jövedelme 27,5%-át fordítja élelmiszerre, miközben az uniós átlag 13%
- Az élelmiszer-kiskereskedelem forgalma 2006 óta csökken, illetve stagnál!

Piaci kereslet 2.: Külpiac

- Élelmiszerexportunk az elmúlt évtizedben közel háromszorosára emelkedett.
- De! Szerkezete kedvezőtlen irányba mozdult: A feldolgozott élelmiszerek (élelmiszeripari termékek) részaránya csökkent, ugyanakkor ezek importja nőtt!
- Emelkedett kivitelünk a napraforgóolaj, cukor, hobbiállat eledel esetében, csökkent viszont a baromfihús, sertéshús, zöldségkonzerv részaránya az exportunkból.

Finanszírozás, forráshelyzet 1.

A mezőgazdaság és élelmiszeripar hitelállományának alakulása, 2007-2012

	2007. december	2008. december	2009. december	2010. december	2011. december	2012. június
Mezőgazdaság	338,8	330,2	292,4	265,6	281,1	265,1
Élelmiszeripar	447,9	415,1	382,2	359,3	335,2	303,3
	Ebből: devizahitel					
Mezőgazdaság	53,5	86,5	72,2	70,8	67,6	53,4
Élelmiszeripar	209,5	213,1	179,6	173,7	162,4	112,4

Forrás: MNB

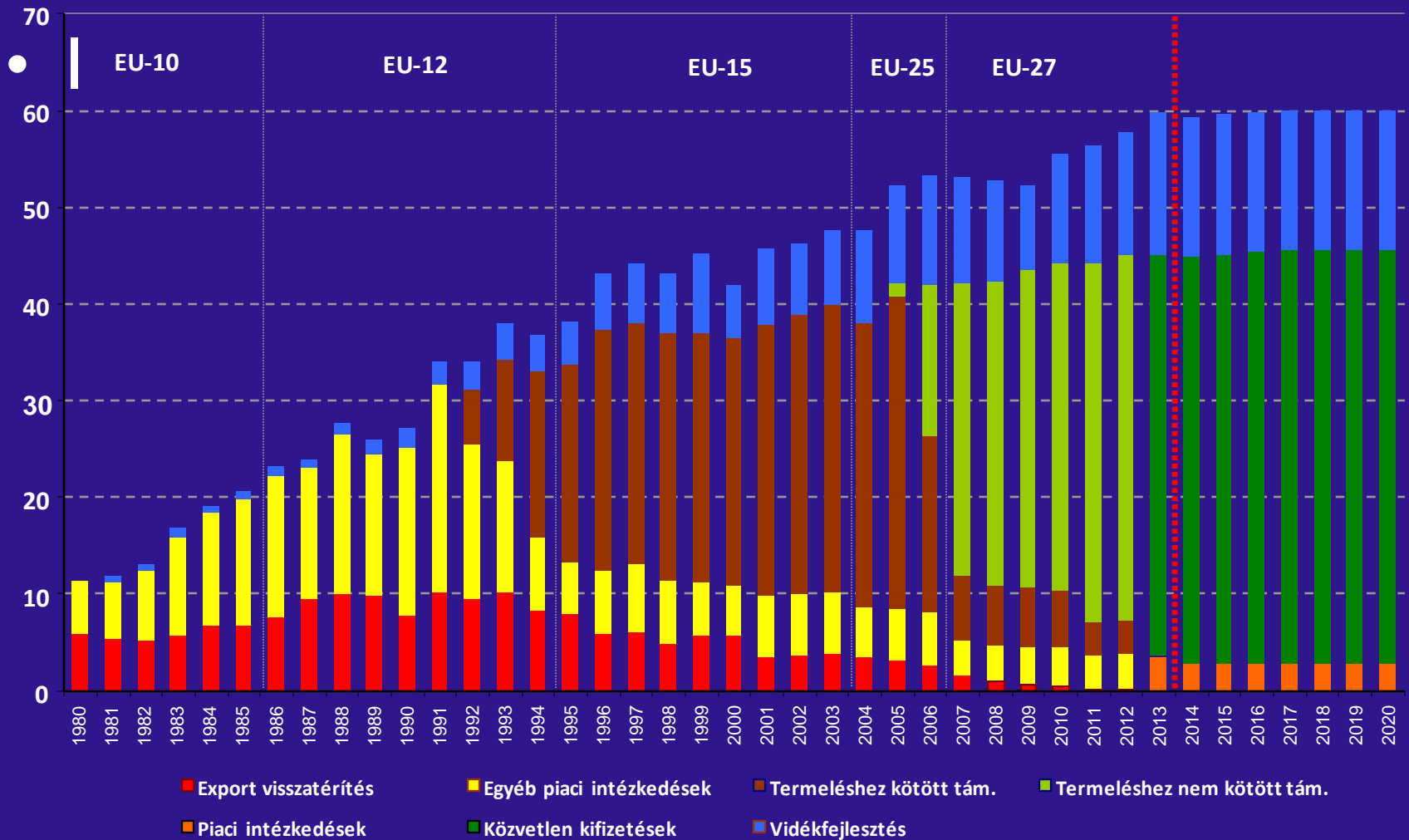
- A szektor felé nyújtandó hitelkínálat csökken. Okai:
 - A válság miatt leállított fejlesztések
 - Egyes ágazatok hitelképessége csökkent.
 - A bankszektor hitelkínálata csökkent.

Finanszírozás, forráshelyzet 2.

- Az ágazat legfontosabb finanszírozói (sorrendben): bankok (42%), szállítók (18%), integrátorok (15%), lízingscégek (11%), faktoringcégek (1%), egyéb (13%).
- Az állam szerepe a finanszírozásban nagy (kamattámogatás, hitelbiztosíték).
- A szereplők finanszírozási szerkezete, lehetősége függ
 - A jogállásuktól
 - Az üzemmérettől
 - Az ágazattól, amiben tevékenykednek.
- Legkevésbé hitelképesek: kis méretű, egyéni gazdaságok.

Az új KAP 1.

a KAP kiadásainak alakulása (1980-2020)

Az új KAP

2.

A támogatások progresszív csökkentése és maximalizálása

Kölcsönös megfeleltetés

Termeléshez kötött támogatás

- Számos ágazatra
- A közvetlen kifizetési keretösszeg 5 vagy 10%-áig (tagállam döntése)

A természeti korlátokra vonatkozó támogatás

- A természeti korlátokkal rendelkező területek számára
- A közvetlen kifizetési keretösszeg 5%-áig

Fiatalközvetlen gazdálkodókra vonatkozó támogatási rendszer

- A közvetlen kifizetési keretösszeg 2%-áig
- < 40 év
- 5 éven keresztül
- Tevékenység megkezdéséhez kötött

„Zöld” kifizetés

- Növénytermesztés diverzifikálása
- Állandó legelő
- Ökológiai célterület
- A közvetlen kifizetési keretösszeg 30%-a

Alaptámogatási rendszer

- Nemzeti vagy regionális átalány támogatható hektáronként
- Új jogosultságok 2014-ben
- Tagállamok által választható régiók és kritériumok
- Mezőgazdasági tevékenység definíciója
- Aktív termelő meghatározása

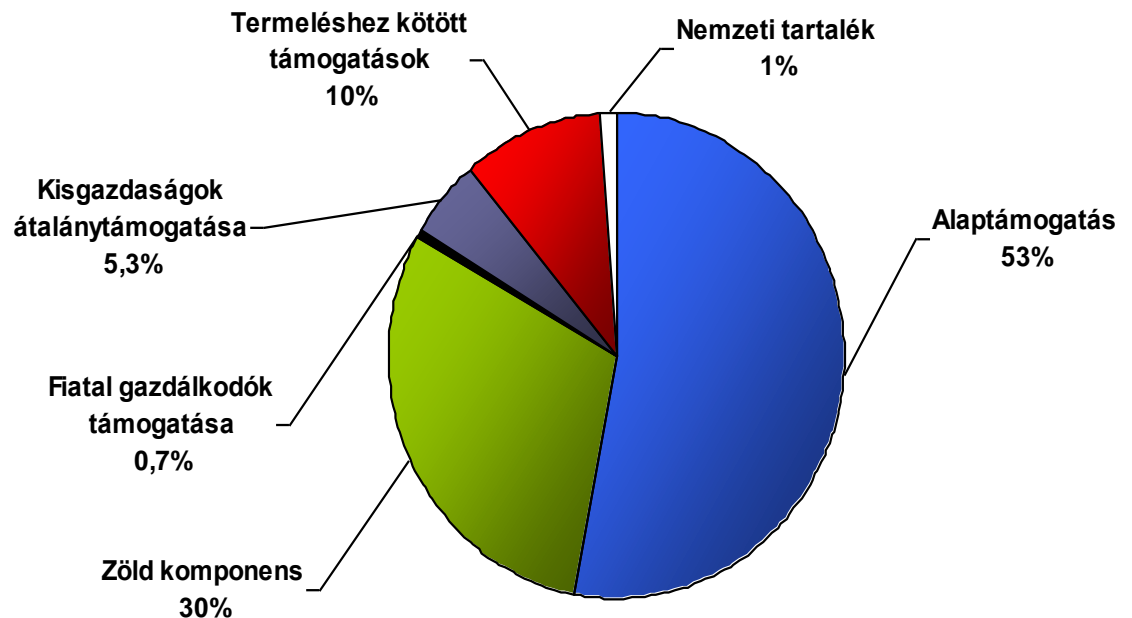
Kisgazdaságok támogatási rendszere

- A kérelmek és az ellenőrzések egyszerűsítése
- Az átalányösszegű kifizetést bizonyos feltételek mellett a tagállam határozza meg
- Belépés 2014-ben
- A közvetlen kifizetési keretösszeg 10%-áig

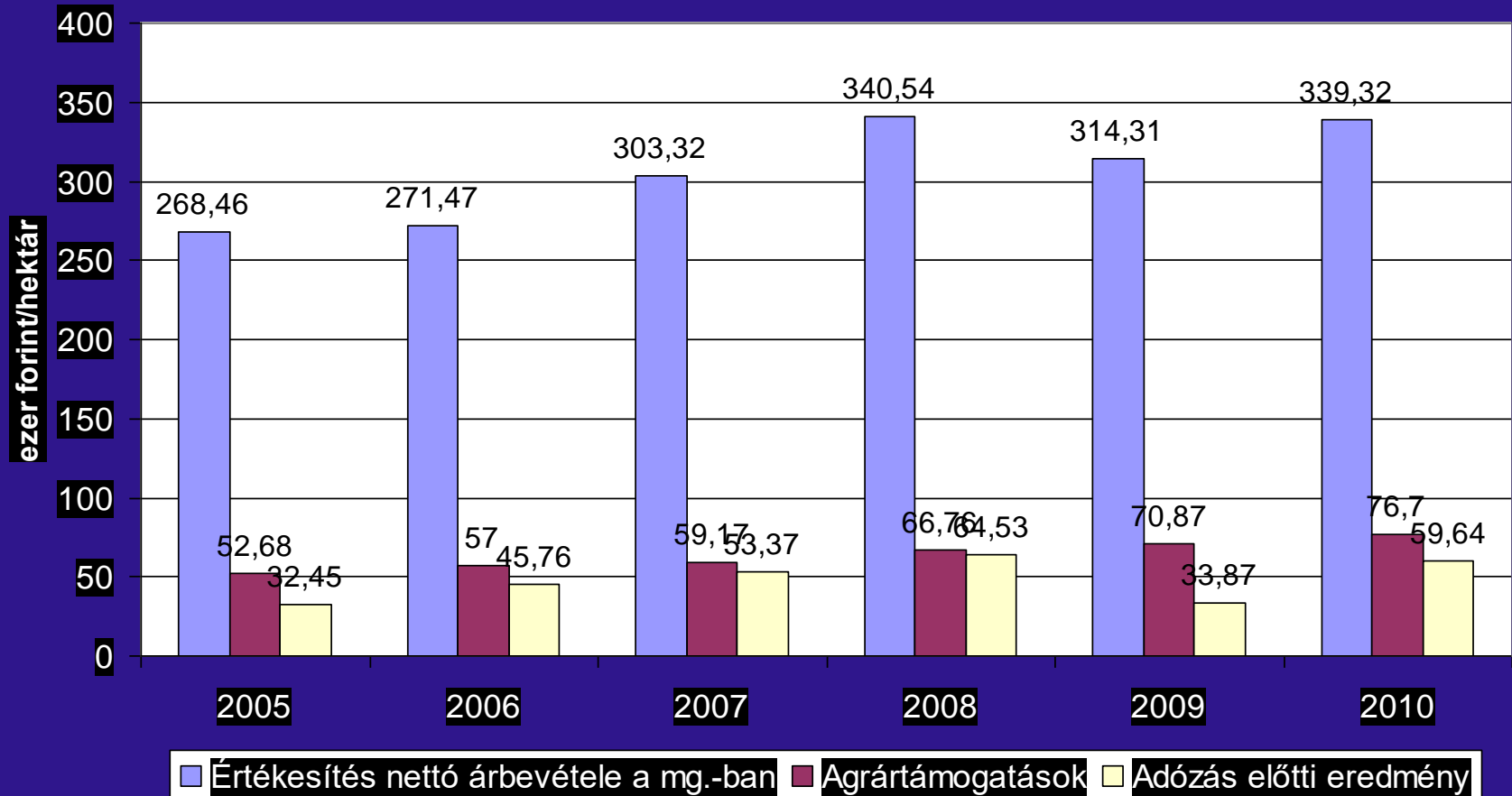
VAGY

Az új KAP 3.

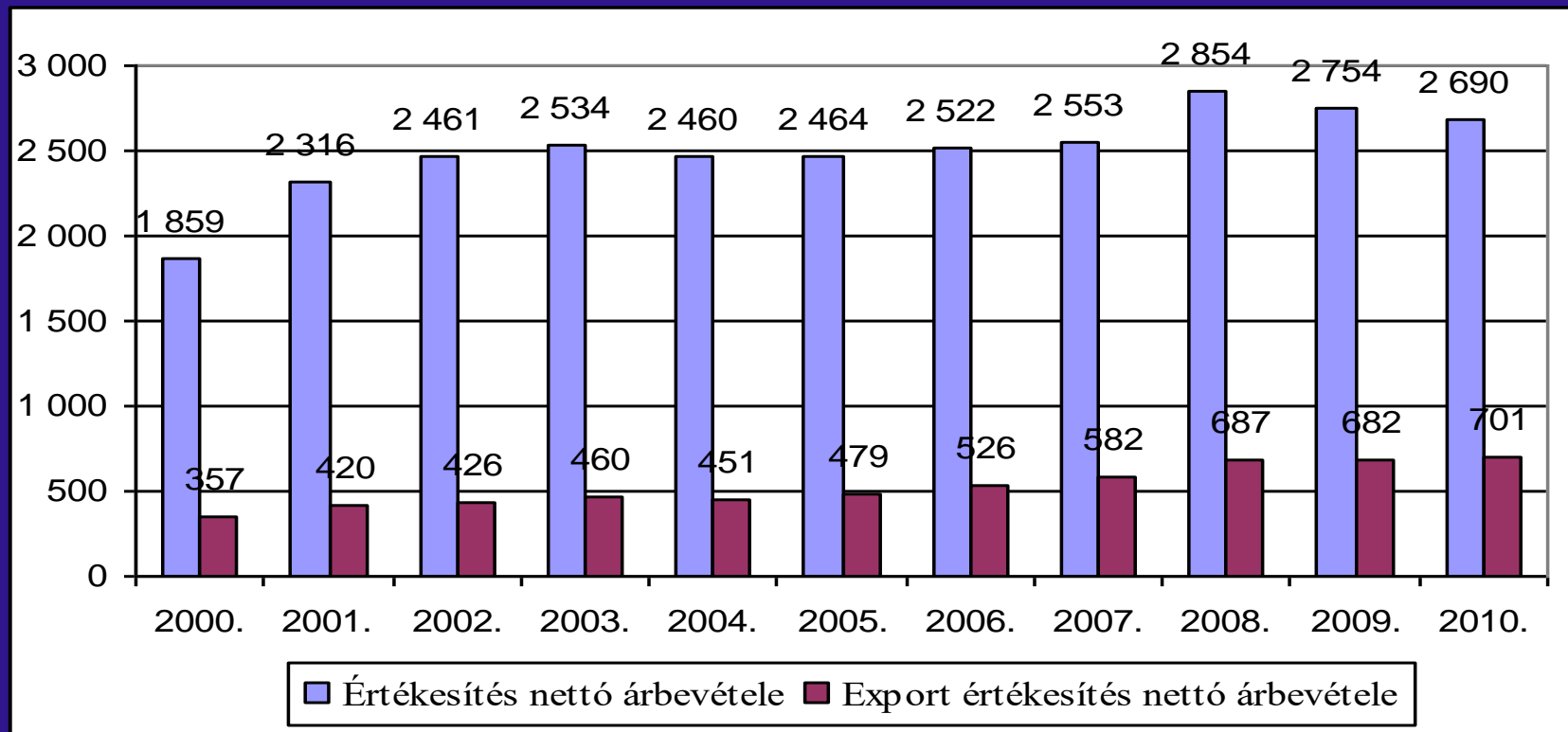
- Az alaptámogatás keretösszege annak függvényében változik, hogy a szabadon választható közvetlen támogatások közül melyeket alkalmazzuk, továbbá hogy a kötelező és szabadon választható jogcímek finanszírozására, valamint a nemzeti tartalékra a források mekkora hányadát különítjük el
 - alaptámogatás összege:
 - 143 EUR/ha
 - kalkulált terület:
 - 4 809 ezer ha

A jövedelemviszonyok az élelmiszergazdaságban 1.: Mezőgazdaság

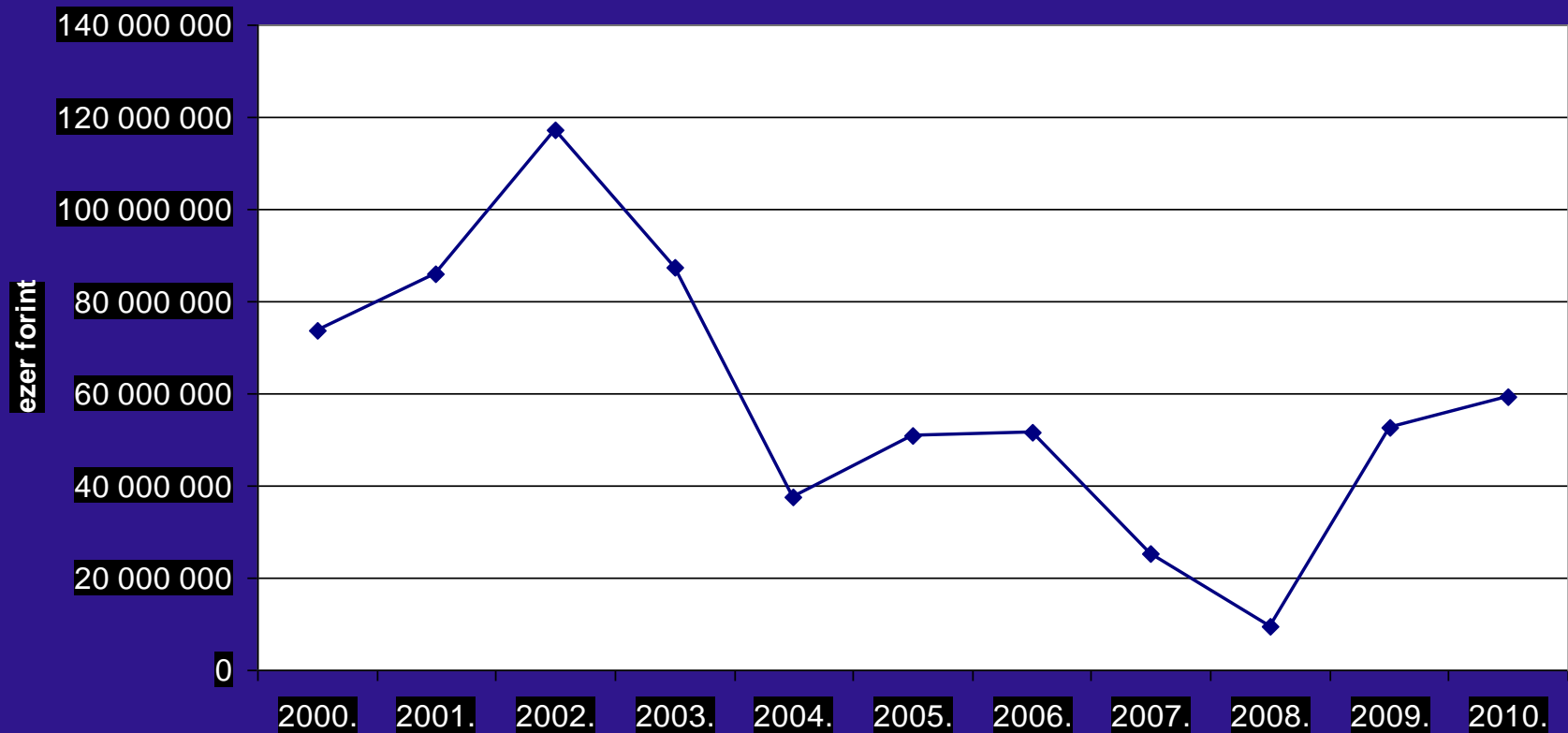

Jövedelemviszonyok az élelmiszergazdaságban 2.: élelmiszeripar bevételei

Jövedelemviszonyok az élelmiszergazdaságban 3.: élelmiszeripar eredménye

Adózás előtti eredmény

Új földtörvény 1.

- Eredeti indítvány lényegi elemei:
 - Csak földművesek, akik 20 km-es körzetben laknak birtokolhatnak földet.
 - Birtokplafon: 1200 ha (bérelt+tulajdon), tulajdon maximum: 300ha, de üzemtípusonként változik.
 - Foglalkoztatottsági kötelezettség: 300 ha-nál több földterületen minimum 10, 1200 ha-nál minimum 100 fő.
- Kifogások hatására állítólag engedmények lesznek beépítve integrációk, együttműködések, valamint állattartó gazdaságok esetén...
- ...még részletek nem ismertek!

Köszönjük a figyelmet!